KRIS

JÄSENLEHTI
3/2026

REHELLISYYS • PÄIHTEETTÖMYYS • YHTEISVASTUULLISUUS • TOVERUUS • YHDENVERTAISUUS

KESÄN REISSUJA JA YHTEISÖN VOIMAA

MITÄ ON KRIS?

KRIS (Kriminellas Revansch I Samhället) on kansainvälinen liike, joka tarjoaa monipuolista apua ja tukea silloin, kun apu on eniten tarpeen. Tavoitteena on rikoksesta tuomittujen selviytyminen rangaistuksen päättyessä ja niiden nuorten auttaminen, joilla on riski ajautua rikosuralle. Yhdistys on poliittisista puolueista, uskonnoista ja muista aatesuunnista riippumaton. Erityislaatuiseksi kansalaisjärjestön tekee se, että entiset vangit perustivat oman yhdistyksen ja aloittivat toiminnan.
Kaikki toimintamme perustuu viiteen periaatteeseen:

- PÄIHTEETTÖMYYS
- REHELLISYYS
- TOVERUUS
- YHTEISVASTUULLISUUS
- YHDENVERTAISUUS

Näistä periaatteista syntyy yhteisyyden kokemus, jonka varaan koko toimintamme perustuu. Näiden periaatteiden noudattamista odotamme myös kaikilta toimintaamme osallistuvilta.

KRIS- yhdistykset ympäri Suomea, tarjoavat monipuolista tukeaan paikallisyhdistysten toimintakeskuksissa sekä oman alueensa vankiloissa. Toimintakeskukset toivottavat ihmiset tervetulleeksi ja tarjoavat monipuolista tukeaan kaikille joilla on halu muutokseen, halu jättää päihdekäyttöön ja rikoksiin altistava elämä. Toimintakeskukset noudattavat nollatoleranssia suhteessa kaikkiin päihdyttäviin aineisiin. Näin turvataan positiivinen, muutokseen mahdollistava ja vastuullinen toimintaympäristö kaikille.

Vankilatyössä tukemme alkaa heti ensimmäisestä vangin yhteydenotosta. Jokainen vankilatyötä tekevä KRIS:n tukihenkilö on myös vapautunut aikanaan ja tietää, mitä haasteita vapautuminen ja uudenlainen elämäntapa tuovat tullessaan. Yhteydenpito jatkuu koko vankilassaoloajan ja tulemme vapautuvaa portille vastaan.

Toimintakeskukset ottavat vapautuvan vangin vastaan. Alamme yhdessä vapautuvan kanssa rakentaa toimivaa tukiverkostoa, joka muodostuu yhteistyökumppaneista ja alueen muista toimijoista.

KRIS tarjoaa sinulle vertaistuen, kokemuksensa, tietonsa ja luottamuksellisen yhteydenpidon. Tuemme sinua jo muutaman kuukauden ennen vapautumista, vapautumishetkellä sekä sen jälkeisinä, kriittiseksi tietäminämme päivinä ja viikkoina. Myös tästä eteenpäin KRIS tarjoaa eri toiminnoissaan sinulle mahdollisuuden jatkaa uudenlaista elämäntapaa vertaistesi joukossa.

Toiminnallamme on kolme päätavoitetta:

1. Rikostaustaisten elämänhallinnan ja yhteiskuntaan osallistumisen edistäminen.

2. Rikollisuutta ylläpitävän syrjäytymiskehityksen katkaiseminen ja uusintarikollisuuden vähentäminen.

3. Yhteiskunnan rakenteisiin ja asenteisiin vaikuttaminen.

Tavoitteisiimme pyrimme monipuolisella ja kokonaisvaltaisella työotteella. Menetelminä käytämme työssämme periaatteidemme ohella kokemusasiantuntijuutta ja ammatillista työotetta.

Työmme osa-alueet:

- Vankila- ja avotyö
- Toimintakeskustyö
- Projekti- ja hanketyö
- Perhe-, nais- ja erityisnuorisotyö
- Vapaa-ajan toiminnot: liikunta-, harrastus- ja kulttuuritoiminta

Olemme yhdenvertaisia

LEHDEN TOIMITUS

Päätoimittaja	**Hannele Valkama**
Toimitus	**KRIS:läiset**
Sivuntaitto	**Johanna Lahtinen**
	Pasi Immonen
Painopaikka	**Ulonen Offset**
	Ilmailunkatu 19
	33900 Tampere
Toimitus	**Hatanpään Valtatie 34 D 108**
	33100 Tampere
	044 958 6398
	pasi.immonen@kris.fi

SISÄLLYSLUETTELO 3/2026

KRIS-Satakunta ry	**4-7**
KRIS-Keski-Suomi ry	**8-13**
KRIS-Tampere ry	**14-18**
KRIS-Etelä-Pohjanmaa ry	**19-24**
KRIS-Turku ry	**25**
Ristikot & Sudokut	**26-27**
Yhteystiedot takakannessa	

Lehti ei vastaa tilaamatta lähetettyjen kirjoitusten ja kuvien säilyttämisestä eikä palauttamisesta. Jos lehti julkaisee tilaamatta lähetetyn materiaalin, katsotaan tekijän luopuneen materiaalin tekijänoikeuksista lehden hyväksi. Lehti ei vastaa mainontansa kolmannelle osapuolelle aiheutuneista vahingoista, vaan korvausvastuu kuuluu ilmoitusasiakkaalle. Lehden vastuu ilmoituksen pois jäämisestä tai sen julkaisemisesta sattuneesta virheestä rajoittuu ilmoituksesta maksetun määrän palauttamiseen. Lehti pyrkii julkaisemaan kaikki hyväksytyt ilmoitukset määrättynä päivänä. Mikäli ilmoitusta ei tuotannollisista tai muista syistä, kuten lakko tai asiakkaasta tai alihankkijasta johtuvista syistä voida julkaista, lehti ei vastaa ilmoittajalle mahdollisesti aiheutuvasti vahingosta. Lehden vastuu ilmoituksen pois jäämisestä tai sen julkaisemisessä sattuneesta virheestä rajoittuu ilmoituksesta maksetun määrän palauttamiseen. Julkaisuvarauksena force majeure.

Valmiiksi aineistoksi hyväksytään pdf- tai eps-tiedosto: Ilmoitukset oikean kokoisina ja eps- tai pdf-muotoisina. Ilmoitus CMYK-väreissä, muunna myös spottivärit ja duotone-kuvat CMYK-väreiksi Kuvien resoluutio 200dpi.

KESÄREISSU KAJAANIIN

Lähdimme heinäkuussa pienellä porukalla Kajaaniin Spartak ry:n leirikeskukseen Sparantolaan.
Menomatka oli pitkä, ajallisesti lähes 9 tuntia. Matkalla pysähdyimme syömässä Oravaisissa Kaffe Stugassa. Ennen Kälviää pysähdyimme syömään isot pehmikset.

Perille päästessämme huomasimme, että leirikeskuksen avaimet puuttuivat avainboksista!
Siinä sitten ihmettelimme, että mitäs nyt, kunnes Minna löysi ohjaaja Tuken numeron ja soitti tälle. Kolme varttia kului ja Tukke tuli avaamaan meille oven. Pääsimme majoittumaan pieniin mökkeihin.

Lähdimme vielä porukalla kauppaan ostamaan parin päivän ruokatarpeet.
Pienellä porukalla saimme sujuvasti jaettua kaikki tehtävät ja niinpä Jami teki illan grilliruuat Minnan ja Eevan avustaessa. Matias lämmitti saunan Timsen avustuksella.

Seuraavan päivän vietimme leirikeskuksessa, jonne meitä tuli moikkaamaan Spartakin puheenjohtaja Mikko sekä heillä kuntouttavassa työtoiminnassa oleva Vexi.
Pojat pelasivat kopaa ja koripalloa ja vähän he nostelivat pihassa olevia painojakin. Tytöt ja Timse ottivat aurinkoa.

Seuraavana päivänä lähdettiin tutustumaan Kajaaniin. Menimme ensin lettukahville torille, missä tapasimme Eevan ystävä Aulin, joka siis omisti kyseisin torikahvilan. Sitten kävelimme Kajaanin joen vartta aina linnanraunioille saakka. Se olikin hieno kohde ja otimme paljon valokuvia.

Siinä tuli sitten nälkä ja suunnistimme keskustan kautta jälleen torille syömään. Söimme siellä ehkä Suomen parhaat torimuikut!
Sitten kahden kaupan kautta leirikeskukselle, jossa perus iltamenot eli syömiset, saunat ja uinnit. Taisi siinä Eeva laulaa karaokeakin.

Torstaina suunnistimme upeaan Oulujärven Manansaloon, jonne menimme lossilla. Se olikin monelle ensimmäinen kerta. Manamansalossa on Suomen sisävesien suurin selkä. Söimme rantakahvilassa hernekeitot ja pannarit, jotka kahvilan emäntä itse meille leipoi.
Otimme aurinkoa, uimme ja jälleen kerran otimme paljon valokuvia.
Pysähdyimme myös Kassu Halosen taidetalolla, jossa oli juuri alkamassa Irwin Goodmanista kertova musikaali.

Sitten veimme Minnan hänen mökilleen, jossa mekin vietimme hetken juomalla pannukahvit munkkien kera.
Minna jäi mökilleen kesälomalle ja muut jatkoivat takaisin Sparantolaan, jossa kuunneltiin musaa, pelattiin bilistä, kalastettiin ja totta kai syötiin ja saunottiin.
Viimeisenä aamuna paikat laitettiin kuntoon ja kotimatka alkoi kello 10.
Pysähdyimme Kärsämäen Juustoportille lounaalle ja ruoka siellä olikin oikein hyvää!
Ennen kotia pysähdyimme vielä Merikarvialla Köffillä.

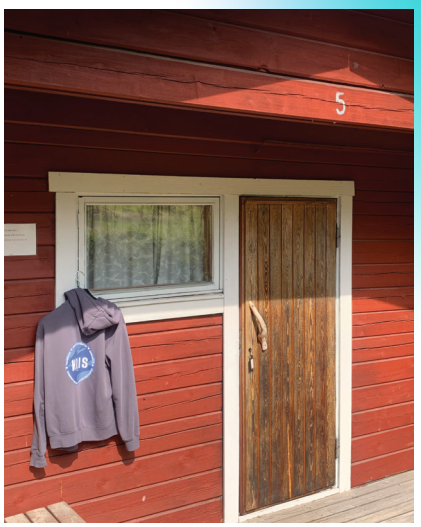

Leiri oli ihan hemmetin hieno! Vapaata oleilua ja ohjelmaa oli sopivassa suhteessa. Yhteishenki oli todella hyvä, eikä riidan riitaa koko matkalla!

Matkan mahdollisti Stiftelsten 7:nde Mars Fonden -säätiön avustus.

Kiitos kaikille!

KRIS-SATAKUNNAN JA KRIS-TURUN YHTENÄISYYSPÄIVÄ

KRIS-Satakunta ja KRIS-Turku viettivät yhteistä yhtenäisyyspäivää Raumalla, Reidun kyläsaunalla. Päivä kokosi yhteen molempien paikallisyhdistysten väkeä viettämään aikaa yhdessä rennon tekemisen, hyvän ruoan ja mukavan yhdessäolon merkeissä.

Päivän aikana nautittiin Reidun kyläsaunan hienoista puitteista, saunottiin ja käytiin uimassa. Kesäinen sää tarjosi mainiot mahdollisuudet myös ulkoiluun. Päivään mahtui myös vauhdikkaita lentopallo-otteluita, joissa korostui hyvä yhteishenki.

Paikallisyhdistysten yhteiset tapahtumat ovat KRIS-toiminnassa erityisen tärkeitä. Vaikka paikallisyhdistykset toimivatkin omilla alueillaan ja niillä on omat päivittäiset toimintansa, yhdistyksiä yhdistää sama ajatus vertaistuesta, yhteisöllisyydestä, toveruudesta ja mahdollisuudesta rakentaa parempaa päihteetöntä ja rikoksetonta elämää yhdessä. Kun eri paikkakuntien jäsenet kokoontuvat yhteen, syntyy mahdollisuus tutustua uusiin ihmisiin, jakaa kokemuksia ja oppia toisilta.

Niko Loven

MATIAKSEN TARINA

Olen Matias, 42-vuotias raumalainen. Olen käyttänyt päihteitä jo ihan nuoresta saakka.

Join ensimmäiset kännit 12-vuotiaana. Silloin se tuntui ihan kivalta, mutta jälkikäteen muistan siitä vain sen, että oksensin. Juominen muodostui siitä aika pian viikonloppujuhlimiseksi. Noin 15-vuotiaana mukaan tuli pilven polttelu sekä imppaaminen.

Sain kuitenkin käytyä yläasteen ja sen jälkeen menin ammattikouluun, josta valmistuin puusepäksi. Tein erilaisia töitä ja päihteet olivat kuvioissa viikonloppuisin.

Vanhempani eivät puuttuneet päihteiden käyttööni, koska he eivät tienneet siitä. Toisaalta sitä myös pidettiin tavallisena nuoruuteen liittyvänä juttuna.

Parikymppisenä tapasin naisen, jonka kanssa muutimme yhteen. Meille syntyi poika, kun olin 23-vuotias. Siinä vaiheessa join jo joka ilta kotona, mutta baareissa käynti väheni.

Jonkin ajan kuluttua erosin lapsen äidistä ja jäin asumaan kaksin 1,5-vuotiaan poikamme kanssa. Päihteiden käyttö väheni, mutta edelleen tissuttelin kotona.

Poika muutti äidilleen ollessaan 6-vuotias ja sen jälkeen mun päihteiden käyttö lähti käsistä ja olin katkollakin välillä. Kävin kuitenkin koko ajan töissä ja tapasin poikaa viikonloppuisin. Vuoden sisällä poika muutti takaisin mun luo.

Vuonna 2018 päihteiden käyttöni paheni ja aloin ostamaan bentsoja kadulta ja myöhemmin myös piriä. Tapasin uuden naisen ollessani 37-vuotias ja muutin hänen luokseen. Poika jäi äidilleen.

> "Päihteet kuuluivat tässäkin suhteessa jokaiseen päiväämme."

Parin vuoden päästä meillekin syntyi poika tämän uuden naisen kanssa. Päihteet kuuluivat tässäkin suhteessa jokaiseen päiväämme. Yritin pitää pakkaa kasassa käymällä töissä.

Päihteiden käytön vuoksi olin jälleen kerran päätynyt osastohoitoon ja tällä kertaa mulle alettiin etsimään ensimmäistä päihdehoitopaikkaa läheisten painostaessa. Pääsin lopulta hoitoon Naantalin Rehab365:een.

> "Tänään olen ollut ilman päihteitä 2 vuotta, 4 kuukautta ja 4 päivää."

Hoidossa harjoittelin puhumaan asioistani ensimmäistä kertaa. Hoidosta päästyäni retkahdin kuitenkin heti. Meni kolme viikkoa, jonka jälkeen hakeuduin Porin katkolle vuonna 2024. Siellä aloin käymään itsehoitoryhmissä. Tänään olen ollut ilman päihteitä 2 vuotta, 4 kuukautta ja 4 päivää.

Aloitin käynnit Rauman KRIS:n toimintakeskuksella syksyllä 2024 ja kiinnityin heti toimintaan mukaan. Tämän vuoden elokuussa aloitin

siellä vertaisohjaajana. Elämäni on nykyisin tasaista. Käyn töissä, salilla, itsehoitoryhmissä ja huolehdin pojistani. Välit läheisiini ovat parantuneet ja olen saanut uusia ystäviä.

En ole muuttanut kuin yhden asian – itseni.

KUKA NÄKEE, KUKA KUULEE - KOHTAAMISIA ASUNNOTTOMUUDEN ÄÄRELLÄ

Lokakuun alussa Jyväskylän kaupunginkirjastossa avautuu valokuvanäyttelymme asunnottomuudesta. Näyttely on syntynyt KRIS-Keski-Suomen ja Koti kaikille -hankkeen yhteistyönä. Olen kuvannut näyttelyä varten asunnottomuutta kokeneita ihmisiä sekä niitä paikkoja Jyväskylässä, joissa ihmiset joutuvat ilman omaa kotia yöpymään.

Projektin aikana olemme kiertäneet näitä paikkoja yhdessä asunnottomuutta kokeneiden ihmisten kanssa. Olen päässyt kiertämään parkkihalleihin, porraskäytäviin ja muihin paikkoihin, jotka ulkopuoliselle näyttäytyvät vain osana kaupunkia. Toiselle ihmiselle sama paikka voi kuitenkin olla se, josta yritetään löytää muutamaksi tunniksi suojaa ja mahdollisuus nukkua. Näiden kierrosten aikana olen kuullut myös hyvin raskaita tarinoita. Paikkoihin liittyy kylmyyttä, väkivallan pelkoa, hyväksikäyttöä, päihteitä ja myös kuolemaa. Eräs haastateltavista kuvasi kokemustaan yksinkertaisesti: ”Asunnottomuus merkitsee sitä, että et ole kos-

kaan paikalla.” Toinen kertoi parkkihallien kylmyydestä: ”Olet vielä päivälläkin jäässä – ulkoa ja sisältä.”

Valokuvat ovat vain yksi osa näyttelyä. Olemme haastatelleet asunnottomuutta kokeneita ihmisiä myös KRIS:n studiolla ja tallentaneet heidän kertomuksiaan äänimuotoon podcasteiksi. Halusimme, etteivät ihmiset jäisi vain valokuvien kohteiksi, vaan että he saisivat itse kertoa, miltä asunnottomuus tuntuu ja mitä elämä ilman omaa kotia käytännössä tarkoittaa. Projektissa ovat olleet mukana Nana Laakkio Koti kaikille -hankkeesta sekä Aleksi Hirvonen Sovatek-säätiöstä.

> **"Kaupungissa voi olla tuhansia lämpimiä asuntoja ympärillä, mutta ilman omaa ovea ihminen etsii paikkaansa parkkihallista tai muusta tilasta, jota ei ole tarkoitettu asumiseen."**

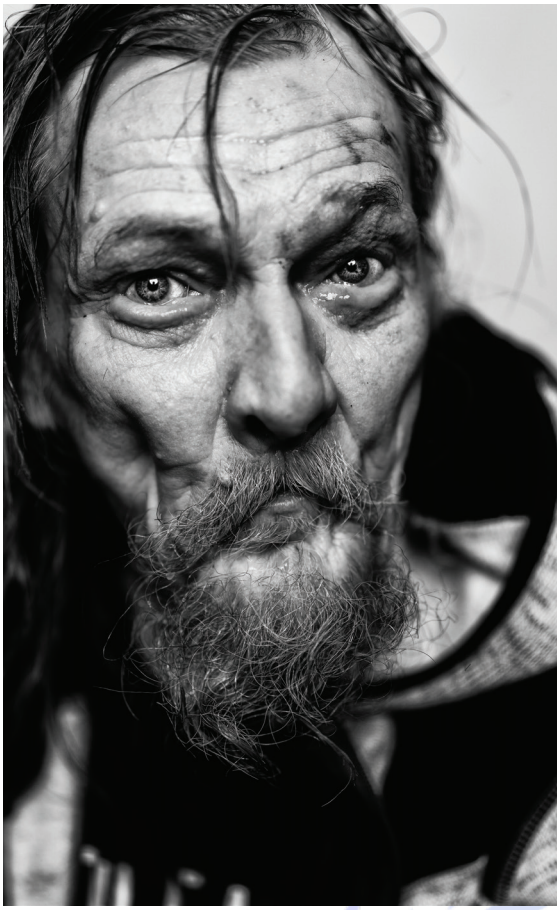
Aihe on minulle myös henkilökohtainen. Minulla on omasta elämästäni kokemus asunnottomuudesta. Kun vertaan tuota aikaa tämän päivän tilanteeseen, maailma näyttää muuttuneen. Silloin löytyi esimerkiksi purkutaloja ja muita paikkoja, joihin saattoi päästä yöksi suojaan. Nyt kuulemieni kokemusten ja kuvaamiemme paikkojen perusteella asunnottomuus näyttäytyy monella tavalla vielä raaempana. Kaupungissa voi olla tuhansia lämpimiä asuntoja ympärillä, mutta ilman omaa ovea ihminen etsii paikkaansa parkkihallista tai muusta tilasta, jota ei ole tarkoitettu asumiseen.

Näyttelyn visuaalisessa ilmeessä olen halunnut tehdä selvän eron ihmisen ja ympäristön välille. Miljööt kuvataan värillisinä ja mahdollisimman autenttisina – sellaisina kuin ne ovat. Ihmiset puolestaan kuvaan klassisina mustavalkoisina muotokuvina. Ajatuksena on, etteivät raadolliset olosuhteet määrittelisi ihmisen arvoa. Paikat saavat näyttää karuilta, mutta ihminen kohdataan ihmisenä.

Asunnottomuus on kuitenkin paljon monimuotoisempaa kuin näyttelyn kuvissa näkyvä todellisuus. Kuvaamani ihmiset ja paikat edustavat asunnottomuuden yhtä raskaimmista ääripäistä. Ilman omaa asuntoa voi olla myös työssäkäyvä, opiskelija tai ihminen, jonka elämäntilanne on muuttunut äkillisesti esimerkiksi parisuhteen päättymisen, taloudellisten vaikeuksien tai muun kriisin seurauksena. Osa asunnottomuudesta on piiloasunnottomuutta: yövytään tilapäisesti ystävien tai tuttavien luona, eikä asunnottomuus välttämättä näy ulospäin tai kaikissa tilastoissa. Asunnottomuus ei siis aina näy ulospäin, eikä ole olemassa yhtä tietynlaista asunnotonta ihmistä.

> **"Eräs haastateltava kertoi, ettei tuttavankaan luona uskalla välttämättä riisua vaatteitaan yöksi."**

Haastatteluissa on noussut voimakkaasti esiin myös naisten erityisen turvaton ja alisteinen asema asunnottomuudessa. Yöpaikan saamiseen voi liittyä vastapalvelusten odotuksia, seksuaalisen hyväksikäytön uhkaa ja jatkuvaa varuillaan olemista. Eräs haastateltava kertoi, ettei tuttavankaan luona uskalla välttämättä riisua vaatteitaan yöksi. Oma koti merkitsee siksi paljon muutakin kuin kattoa pään päällä. Se merkitsee yksityisyyttä, turvallisuutta ja oikeutta omiin rajoihin.

Toivon näyttelyn ennen kaikkea pysäyttävän. Asunnottomuus jää helposti näkymättömäksi, vaikka se tapahtuu keskellä samaa kaupunkia, jossa me kaikki elämme. Näyttelyn kuvat, haastattelut ja ihmisten omat sanat tekevät näkyväksi todellisuuden, jonka ohi moni meistä kulkee tietämättään.

Näyttely avautuu Jyväskylän kaupunginkirjastossa 1.10.2026.

Valokuvat: Mika Luomansivu. Toteutus: KRIS-Keski-Suomi ry, Koti kaikille -hanke ja Sovatek -säätiö

KESÄN PÄÄRETKI KYMÖNKOSKELLA

Ennen kesälomakautta KRIS:n porukka suuntasi yhdelle kesän odotetuimmista yhteisistä retkistä. Kymmenen KRIS:läisen porukalla lähdimme Kymönkoskelle yön yli kestävälle melontaretkelle. Edessä oli pari päivää luonnon keskellä, yhdessä tekemistä ja sopivasti myös pientä seikkailua.

Melontapäivästä ei tapahtumia puuttunut. Matkan aikana yksi kanooteista päätyi kumoon, mutta tilanteesta selvittiin säikähdyksellä ja kaikki pääsivät turvallisesti perille. Pieni ylimääräinen seikkailu taisi lopulta jäädä myös yhdeksi niistä hetkistä, joita retkestä muistellaan vielä pitkään.

Vesillä liikkumisen lisäksi pääsimme haastamaan itseämme myös kiipeilyn ja kalliolta laskeutumisen parissa. Jokainen sai osallistua omalla tavallaan ja omien rajojensa mukaan. Yhteiset kokemukset, toisten kannustaminen ja pienet onnistumiset olivat tärkeä osa retkeä.

> **"Luonnon keskellä ei tarvittu kovin ihmeellisiä asioita onnistuneeseen retkeen: hyvää ruokaa, hyvää seuraa, tekemistä ja aikaa olla yhdessä."**

Kymönkosken retki oli hieno tapa viettää yhteistä aikaa ennen kesälomakautta. Tällaisissa hetkissä konkretisoituu se, mitä KRIS:n yhteisöllisyys parhaimmillaan on. Taustoilla tai sillä, mistä kukin tulee, ei ole suurta merkitystä, kun istutaan samassa kanootissa, autetaan kaveria ja jaetaan yhteisiä kokemuksia.

Kymönkoskelta palasi kotiin väsynyt mutta tyytyväinen porukka, monta yhteistä muistoa rikkaampana.

Päivän jälkeen oli hyvä päästä majataloon yöpymään, syömään hyvin ja viettämään iltaa yhdessä. Luonnon keskellä ei tarvittu kovin ihmeellisiä asioita onnistuneeseen retkeen: hyvää ruokaa, hyvää seuraa, tekemistä ja aikaa olla yhdessä.

UUSI SUUNTA LÖYTYI YHTEISÖSTÄ

Olen Antti, 40-vuotias, ja olen ollut päihteetön lokakuusta 2025 lähtien. Matkani tähän pisteeseen on ollut pitkä. Siihen on mahtunut päihteitä, rikoksia, vankilavuosia ja useita yrityksiä muuttaa elämän suuntaa. Nyt koen viimein olevani paikassa, johon kuulun.

Lapsuuteni oli ulospäin turvattu. Perheellämme oli taloudellisesti kaikki hyvin, pärjäsin koulussa ja sain harrastaa. Isä kuljetti minua harrastuksiin, opetti puutöitä ja vei eräretkille Lappiin. Hän oli idolini, jolta opin muun muassa sen, ettei mikään tule ilmaiseksi. Mummin ja vaarin luona vietin paljon aikaa. Vaarin kanssa pelatut pihapelit sytyttivät kipinän jääkiekkoon, josta tuli vuosiksi tärkeä osa elämääni. Lapsuuteen liittyi kuitenkin myös ankaruutta sekä kokemuksia fyysisestä ja henkisestä kaltoinkohtelusta. Olin vilkas ja utelias lapsi, mutta myös herkästi suuttuva. Jos syntyi riitaa, saatoin nähdä punaista ja olin valmis tappelemaan.

> "Alkoholin käyttö oli alusta asti humalahakuista. En pitänyt sen mausta, mutta halusin pääni mahdollisimman sekaisin."

Ensimmäisen kerran kokeilin alkoholia jo 12-vuotiaana. Kokeilu päättyi siihen, että minut vietiin tajuttomana ambulanssilla kotiin nuorisotilan vessasta. Alkoholin käyttö oli alusta asti humalahakuista. En pitänyt sen mausta, mutta halusin pääni mahdollisimman sekaisin. Jälkikäteen olen ajatellut, että ehkä yritin sillä unohtaa jotakin ikävää. Jääkiekko piti elämääni pitkään kasassa. Harjoituksia oli lähes päivittäin ja viikonloppuisin pelejä. Ilman harrastusta elämä olisi voinut lähteä jo paljon aikaisemmin vääränsuuntaan. Kun lopetin pelaamisen noin 19-vuotiaana ja pääsin armeijasta, elämääni jäi suuri tyhjiö. Samoihin aikoihin parisuhteeni päättyi. En tiennyt, mitä olisin halunnut opiskella tai tehdä työkseni, ja elämä tuntui harmaalta ja merkityksettömältä.

Kokeilusta vuosikymmenten kierteeseen

Ensimmäiset huumekokeiluni olivat teini-iässä. Armeijan jälkeen kokeilin amfetamiinia, joka vei heti mukanaan. Harmaa maailma muuttui hetkessä värikkääksi ja täynnä mahdollisuuksia olevaksi. Pian viikonloppukäyttö muuttui säännöllisemmäksi ja mukaan tulivat muut päihteet.

Opiskelin samaan aikaan kauppaoppilaitoksessa ja yritin käydä töissä. Opinnot sujuivat vielä kohtuullisesti, mutta päihteet veivät vähitellen enemmän tilaa. Kauppakoulun aikana aloin käyttää amfetamiinia suonensisäisesti. Se oli ratkaiseva käänne huonompaan: pistämisestä tuli osa elämääni vuosikymmeniksi.

> "Ensimmäisen kerran jouduin vankilaan vuonna 2011. Siitä alkoi useita vuosia kestänyt vankilakierre."

Käytön koventuessa aloin myydä huumeita rahoittaakseni omaa käyttöäni. Ensimmäisen kerran jouduin vankilaan vuonna 2011. Siitä alkoi useita vuosia kestänyt vankilakierre. Olin tuomioiden välissä toisinaan vain muutamia kuukausia vapaana ennen seuraavaa vankeutta. Tuomioita tuli muun muassa huumausaine- ja väkivaltarikoksista sekä rattijuopumuksista. Kaikkiaan olen ollut vankilassa noin seitsemän vuotta.

Viimeinen vankeustuomioni oli vuonna 2022. Sen jälkeen suoritin yhdyskuntapalvelua KRIS-Keski-Suomi ry:llä ensimmäisenä Jyväskylän vankilasta yhdyskuntapalveluun tulleena henkilönä. Tutustuin silloin KRIS:n ihmisiin, mutta en ollut vielä niin vakaasti päihteetön, että olisin pystynyt osallistumaan toimintaan päivittäin.

Apua oli opeteltava ottamaan vastaan

Vuonna 2023 olin niin loppu, että hakeuduin päihdekuntoutukseen Ähtärin Minnesota-hoitoon. Kokemus oli silmiä avaava. Pystyin ensimmäistä kertaa puhumaan lapsuudesta asti mukanani kulkeneista asioista. Ympärilläni oli ihmisiä, jotka ymmärsivät, tukivat ja jakoivat samankaltaisia kokemuksia. Olin pitkään ajatellut, ettei kukaan voisi tietää, miltä minusta tuntuu ja että olen ongelmieni kanssa yksin. Kuntoutuksessa ymmärsin, ettei asia ollutkaan niin.

Hoidon jälkeen olin joitakin kuukausia päihteettömänä, mutta retkahdin. Elämäntilanteen vaikeutuessa käyttö lähti jälleen hallinnasta. Päihdevuosien aikana olen saanut useita yliannostuksia ja joutunut kerran tehohoitoon fentanyylin vuoksi. Läheiset ihmissuhteeni kärsivät ja jouduimme puolisoni kanssa muuttamaan erilleen, vaikka välillämme oli rakkautta.

Toukokuussa 2025 hakeuduin uudelleen avun piiriin. Jouduin odottamaan hoitopaikkaa syksyyn asti. Lokakuussa pääsin Kyllön päihde- ja mielenterveysosastolle päihteettömyyden turvaamisjaksolle ja sieltä jatkokuntoutukseen Kankaanpään A-klinikalle. Pääsin kotiin hieman ennen joulua, ja olen ollut päihteetön siitä lähtien.

KRIS:stä paikka, johon kuulun

Kuntoutuksen jälkeen suhteeni puolisoon jatkui. Hän vei minut 40-vuotislahjaksi ulkomaanmatkalle, mikä tuntui kaiken koetun jälkeen erityisen hyvältä. Matkan jälkeen lähdin mukaan KRIS-Keski-Suomen toimintaan ja aloin käydä toimintakeskuksella päivittäin. Sain nopeasti kahden kuukauden työkokeilupaikan ja kesäkuussa aloitin palkkatuetun työn, joka jatkuu vuoden loppuun. KRIS:ltä olen saanut ystäviä, yhteisön ja päivittäistä keskusteluapua. En tiedä, mitä olisin tehnyt ilman KRIS:läisiä.

Pidän työskentelystä KRIS:llä ja tunnen olevani oikeassa paikassa. Omat kokemukseni eivät enää ole pelkästään taakka, vaan niiden avulla voin ymmärtää ja tukea muita. Tulevaisuudessa haluaisin opiskella alalle ja tehdä vastaavanlaista työtä. Olen kiinnostunut myös liikunta-alasta, ja joskus voisin ehkä perustaa oman yrityksen.

> "Liikunta, yhteisö ja mielekäs tekeminen tuovat elämään rakennetta ja hyvää oloa."

Vapaa-aikani kuluu kuntosalilla ja pallopelien parissa. Liikunta, yhteisö ja mielekäs tekeminen tuovat elämään rakennetta ja hyvää oloa. Tällä hetkellä olen onnellinen siitä, mitä minulla on. Olen erityisen kiitollinen niille ihmisille, jotka ovat pysyneet rinnallani kaikesta huolimatta. Menneisyyttäni en voi muuttaa, mutta tänään pystyn vaikuttamaan siihen, mihin suuntaan elämäni jatkuu.

KRIS-TAMPEREEN PERHERETKI POWER PARKIIN

Tänä kesänä olimme KRIS:n perheretkellä Power Parkissa. Retki oli onnistunut - jo junamatka oli lapsille ikimuistoinen kokemus. Lisäksi osa lapsista pääsi Power Parkissa ensimmäistä kertaa huvilaitteisiin!

Retki Power Parkiin alkoi junamatkalla. Junassa pääsimme lastenvaunuun, jossa lapset saivat leikkiä matkan aikana. Junamatka sujui nopeasti ja hauskasti lasten leikkiessä keskenään. Junassa oli mukava katsella maisemia ja syödä eväitä.

Saavuttuamme perille, suuntasimme huvipuistoon. Lapset pitivät todella paljon huvipuistosta ja siellä sijaitsevasta Röllikylästä. Myös aikuiset uskaltautuivat laitteisiin! Huvipuistossa oli paljon laitteita myös perheen pienimmille, ja lapset kävivät niissä innokkaasti. Yksi suosikki oli maailmanpyörä, josta näki vaikka kuinka pitkälle! Pitkän matkustamisen ja huvipuistopäivän jälkeen majoituimme mökkeihin. Saimme nauttia hyvästä säästä koko retken ajan.

Päivälliseksi teimme yhdessä perheiden kesken tortilloja. Nämä maistuivat hyvin ja jälkiruuaksi tietysti jätskit kaikille. Illalla kävimme vielä hotellin uima-altaassa uimassa sekä saunomassa. Uiminen oli hauskaa ja virkistävää. Altaassa oli lasten mukava leikkiä yhdessä, vaikka vesi olikin kylmää. Lasten mielestä oli jännää, kun pääsivät nukkumaan mökkiin. Nukkumatti saapuikin nopeasti reippaan ja kivan päivän jälkeen.

Aamupalan jälkeen olikin tavaroiden pakkailun aika, jonka aikana nuorimmat lapset pääsivät juoksemaan mökin takapihan nurmikolla ilman kenkiä. Tämä oli kuulemma aivan parasta! Lapsista oli myös todella jännää nähdä lujaa ohi menevä juna, kun odotimme asemalaiturilla kotiin vievää junaamme.

> **"Parasta oli yhdessä tekeminen ja se, että saimme kokea monta erilaista elämystä samalla matkalla."**

Retki oli tänäkin vuonna kokonaisuudessaan todella onnistunut. Parasta oli yhdessä tekeminen ja se, että saimme kokea monta erilaista elämystä samalla matkalla. Power Park oli kohteena todella hyvä; lapsista aikuisiin löytyi tekemistä ja kenelläkään ei ollut tylsää. Junamatka leikkivaunussa, yöpyminen mökeissä ja uiminen hotellin uima-altaassa tekivät retkestä erityisen. Retkestä jäi meille kaikille mukavia muistoja, joihin on mukava palata myöhemmin.

Uusia yhteisiä seikkailuita odotellen,

KRIS-Tampereen perheet

KRIS-TAMPERE RY:N HARRASTE-TOIMINTAA

Vuosi 2025 laitettiin pakettiin KRIS-Tampere ry:n järjestämällä futsalin välipäiväturnauksella. Vuosittain järjestettävä turnaus pidettiin jo toista kertaa Tampereen messukeskuksella, jossa käytössä oli kaksi kenttää, mikä vauhditti turnauksen kulkua. Turnaukseen osallistui kymmenen miesten joukkuetta ja kolme naisten joukkuetta, eli pelaajia ja huoltoryhmää oli paikalla yhteensä noin 140 henkeä.

Maalisuussa KRIS:n porukka osallistui naisten sekä miesten joukkueen voimin Helsingissä järjestettyyn futsalin ystävänpäiväturnaukseen. Turnaus olikin KRIS:n miesten joukkueelle ensimmäinen kerta vuosiin, kun voitimme turnauksen. Oli mahtavaa olla mukana ja nähdä, miten harjoittelu tuottaa tulosta.

Huhtikuun lopussa osallistuimme KRIS-Keski-Suomen järjestämiin futsalin SM-kisoihin. Turnaus pelattiin Muuramessa, eikä tästäkään turnauksesta tunnetta ja hyvää fiilistä puuttunut. Miesten finaalissa kohtasivat KRIS-Tampereen porukka ja Keskusliiton Hörhöt. Peli oli tiukka, ja Hörhöt olivatkin maalin verran parempia tällä kertaa. KRIS-Tampereen naiset pelasivat myös oman sarjansa finaalissa, jossa Helsingin Straycats oli niukasti parempi.

Kesäkauden avauksesta vastasivat Rauman Nimettömät futaajat ja KRIS-Satakunta, turnaus pelattiin sekajoukkueilla ja Tampereelta lähtikin peliporukka matkaan täysin vapaaehtoisvoimin.

Toukokuun lopulla KRIS:n porukka pisti nappikset naulaan ja lähti kohti Ähtäriä, missä KRIS-Etelä-Pohjanmaan uusi toimintakeskusvastaava Kimmo Lahtinen oli järjestänyt KRIS Open -frisbeegolfturnauksen. Taso vaihteli vasta-alkajista jo kokeneempiin frisbeenheittäjiin. Turnauksessa ei pääpainona ollutkaan voitto, vaan yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen. Majoituspaikkana toimi Honkiniemen leirikeskus, jonka lähiympäristössä oli hieno 18-väyläinen rata. Turnaus kesti kaksi päivää, ja vaikka hulluimmat heittivät vielä puolen yön jälkeen pilkkopimeässä metsässä, niin päiviin kuului myös saunomista, syömistä ja yhdessä olemista ja tekemistä.

Kesäkuun lopulla palattiin street soccerin pariin, kun järjestimme Tampereella turnauksen. Turnaus pelattiin taas kolmentoista joukkueen voimin, joista kymmenen miesten joukkuetta ja kolme naisten joukkuetta. Sää suosi ja Minna sekä KRIS:n vapaaehtoiset tekivät meille todella hyvää ruokaa kentän laidalla.

Heinäkuun puolivälissä Tampereella pelattiin Homeless Academyn järjestämä street soccer -turnaus, johon kutsuttiin vanhoja maajoukkueporukoita ja tämän vuoden kisaporukka, joka on matkalla Meksikoon. Turnauksessa pelasi naisten ja miesten sarjassa Team Sacramento, eli Suomen MM-porukka vuodelta 2023, Team Soul vuodelta 2024 ja Team Oslo vuodelta 2025. Aluksi sääkin oli hyvä, mutta jatkopelien alkaessa todella kova ukkoskuuro pakotti meidät lopettamaan pelit. Turnauksessa oli hieno huomata, että 100 % pelaajista, jotka turnauksessa pelasivat, ovat pysyneet päihteettömänä. Tämä osoittaakin, että joukkueurheilu, yhdessä tekeminen ja päihteetön ympäristö toimivat.

Syyskuussa osallistuimme Mielenterveyden keskusliiton järjestämään salibandyturnaukseen, Toivo Cupiin. Turnauksessa KRIS-Tampereella oli edustus sekä kilpa- että harrastesarjassa. Tampereen joukkue voitti harrastesarjassa kultaa ja toi kiertopalkinnon kotiin. Kilpasarjasta käteen jäi pronssinen mitali. Turnaus järjestettiin Ideaparkin Bläk Boksissa ja samaan aikaan keskusaukiolla oli tapahtuma, jossa pidettiin KRIS:n messupöytää. Messupöydällä toimintaan kävi tutustumassa 60 henkilöä.

KRIS-Tampereen harrastetoiminnot pyörivät ympäri vuoden. Kesäkaudella treenataan street socceria tiistaisin klo 18-20:00 ja sunnuntaisin klo 12-14:00 Messukylän kivikirkon kentällä, tavikaudella 1.10. alkaen on futsalvuoro Hervannan ammattikoululla torstaisin klo 20-21:30. Pallopelien lisäksi toimintakeskuksella järjestetään joogaa joka maanantai klo 11-12:30.

KAJAANIN REISSU - VIISI PÄIVÄÄ, SEITSEMÄN IHMISTÄ JA KAIKENLAISTA SÄÄTÖÄ

Viisi ukkoa ja kaksi naista pakkasivat tavaransa ja suuntasivat viideksi päiväksi Kajaaniin. Osa porukasta tunsi toisensa jo ennestään hyvin, osa vähän vähemmän ja joidenkin kohdalla tutustuminen taisi kunnolla alkaa vasta matkan aikana. Alkuun vähän tunnusteltiin, että millaista porukkaa tässä oikein ollaan. Mutta eipä siinä kauaa mennyt, kun juttu alkoi luistaa ja porukka löysi yhteisen sävelen. Niin yhdessä toimien keittiössä ja sen ulkopuolella, sauna lämpeni jonkun toimesta joka ehtoo. Laiturilta järveen hyppääminen viilensi ihanasti ja sai aikaan muistomatkan lapsuuden riemuihin. Myös viemäri saatiin auki keittiöstä, kun löytyi hyvä lapio ja isot lihakset sekä periksiantamattomuutta.

Viiteen päivään mahtui kaikenlaista. Ohjelmassa olivat muun muassa olympialaiset, joissa kilpailuhenkeä löytyi välillä enemmän kuin ehkä oli tarkoitus. Kaikki ottivat homman sopivan tosissaan – tai ainakin väittivät ottavansa. Tärkeintä ei kuitenkaan ollut se, kuka voitti, vaan se, että tehtiin yhdessä ja naurettiin. Kalaakin koitettiin narrata niin koskissa kuin laiturin nokasta. Välillä kala kävi koukussa ja välillä taisi olla niin, että kalat nauroivat meille. Mutta eipä sillä ollut lopulta väliä, tuliko kalaa vai ei. Kalastaminen antoi hyvän syyn olla yhdessä, jutella ja nauttia rauhallisesta tekemisestä.

> "Toveruuus alkoi rakentua pienistä asioista: yhdessä tekemisestä, toisten kuuntelemisesta, nauramisesta ja siitä, että jokainen sai olla oma itsensä."

Päivien aikana tutustuttiin toisiimme enemmän. Jutuissa mentiin välillä syvällekin, mutta mukaan mahtui myös paljon huumoria ja ihan päätöntäkin läppää. Kaikkea ei tarvinnut ottaa niin vakavasti. Ehkä hienointa oli huomata, miten seitsemän ihmistä, joista kaikki eivät aluksi tunteneet toisiaan kovin hyvin, alkoivat muodostaa oikeaa porukkaa. Toveruus alkoi rakentua pienistä asioista: yhdessä tekemisestä, toisten kuuntelemisesta, nauramisesta ja siitä, että jokainen sai olla oma itsensä. Ei tarvinnut esittää mitään eikä yrittää olla jotain muuta kuin on. Turvallisessa poru-

kassa oli helppo olla. Sai puhua, jos siltä tuntui ja sai myös olla hiljaa. Sai osallistua omalla tavallaan ja antaa muidenkin olla omia itsejään. Itselleni oli tärkeää saada osallistua vertaistukiryhmiin, joita pidimme leiripaikalla. Kävimme myös tutustumassa paikalliseen vertaistukiryhmään.

> **"Joskus yhteinen matka, yhteiset kokemukset ja muutama hyvä nauru riittävät siihen, että ihmiset tulevat lähemmäksi toisiaan."**

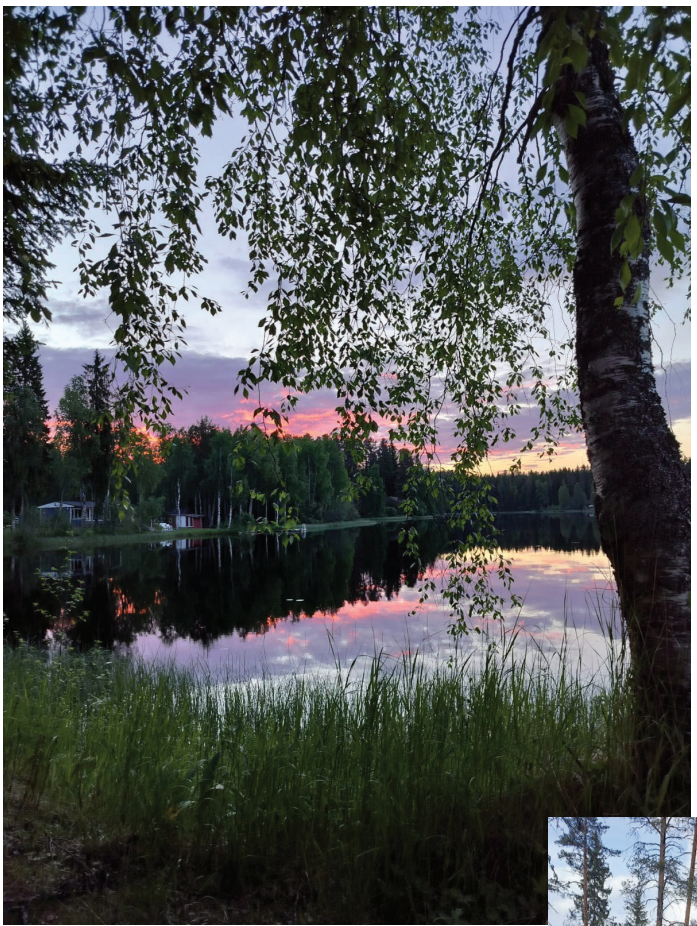
Viiden päivän aikana tuli huomattua, että toveruus ei tarvitse vuosien historiaa taakseen. Joskus yhteinen matka, yhteiset kokemukset ja muutama hyvä nauru riittävät siihen, että ihmiset tulevat lähemmäksi toisiaan. Reissu muistutti myös siitä, kuinka tärkeää on tehdä asioita yhdessä. Toveruus syntyy harvoin pelkästään puhumalla – se syntyy eletystä elämästä, yhteisistä kokemuksista ja siitä, että ollaan toistemme tukena.

Viisi päivää Kajaanissa teki tehtävänsä. Matkalle lähti seitsemän henkilöä, joista kaikki eivät tunteneet toisiaan kovin hyvin. Kotiin palasi seitsemän ihmistä, joilla oli paljon enemmän yhteisiä muistoja kuin lähtiessä. Olympialaiset oli kisattu, kalastusreissut tehty ja naurut naurettu. Ja mikä tärkeintä – matkalla syntyi uusia tuttavuuksia ja vahvistui toveruus.

Viisi päivää. Seitsemän ihmistä. Yksi porukka. Ja jos kalaa ei aina tullutkaan, niin ainakin reissusta jäi jotain paljon tärkeämpää mukaan: hyviä muistoja, naurua ja toveruutta.

JÄNTI JAKT

SPARTAK
KRIS

KESÄ LAKEUKSILLA

Niin vain alkavat lehdet muuttamaan väriään ja putoamaan puista. Kesä alkaa olla ohi ja syksy tekee tuloaan. Lapissa on jo ruska hyvällä mallilla ja ajatukset suuntaavat Lapin luontoon, pitäisikö lähteä käymään? Saahan siitä haaveilla. Samalla mieleen palaa vuoden takainen Utsjoen reissu. Se on ollut monesti mielessä ja niin oli myös alkuvuodesta 2026, kun aloimme suunnittelemaan tulevaa vuotta. Joku reissu olisi taas kiva, mutta mihin ja milloin, niin ja millä rahalla? Haimme apurahaa eräästä säätiöstä ja niin vain saimme apurahan, millä sitten toteutimme Kajaanin retken. Tästä reissusta on kirjoitettu ihan oma juttunsa tähän lehteen, joten ei siitä sen enempää.

Kesä on tuntunut aika kylmältä ja sateiselta, mutta onneksi on ollut myös lämpimiä päiviä. Paljon on pyritty ulkoilemaan ja poistumaan toimintakeskuksen tiloista. Frisbee golf on kuulunut viikoittain ohjelmaan, lisäksi on käyty paistamassa makkaraa, pelattu mölkkyä, minigolfia, krokettia, kalastettu ja ihan vaan käyty lähimaastossa kävelemässä.

Heinäkuussa vietimme koko perheen kesäpäivää Lumolinnassa. Päivä sisälsi hyvää ruokaa, loistavaa seuraa, leikkimielistä ohjelmaa, uimista sekä savusaunan. Aikaa oli koko päivä ja oli ilo huomata, kuinka moni kävi paikalla päivän aikana, toki osa oli paikalla koko ajan. Tällekin päivälle meille osui ihan kiva kesäkeli. Toisen paikallisen yhdistyksen kanssa vietimme päivää elokuun lopussa Isosaaren leirikeskuksessa. Sielläkin oli ohjelmassa makkaran paistoa, saunaa, uimista, rentoa olemista sekä kinkkinen tietovisa.

Nyt vielä syyskuussa on ohjelmassa läheisten virkistäytymispäivä ja yhdistyksen 15-vuotissyntymäpäivät, tai itseasiassa yhdistyksen perustamispäivä meni jo, mutta pidämme avoimet ovet kakkutarjoilulla muutaman päivän myöhemmin. Yhdistys on siis teini-ikäinen. Toivomme todella, että saavutamme vielä myös aikuisiän, mutta kieltämättä viime aikojen uutisointi ei luo kovin vahvaa luottoa tulevaisuuteen. Järjestöjen rahoituksia halutaan leikata entisestään, eikä kukaan voi olla varma omasta tulevaisuudestaan. Väistämättä tämä epävarmuus näkyy tai ainakin tuntuu toiminnassa. Innolla ja suurella motivaatiolla yritämme miettiä tulevaa sekä kehittää toimintaa, mutta kyllähän silti mieliin hiipii myös ajatus, että mitä jos rahoitusta ei enää jatketakaan. Nyt kuitenkin nautimme syksyn väriloistosta ja syömme pikapuoliin täytekakkua yhdessä hienon porukan kanssa, joka koostuu niin KRIS:läisistä kuin yhteistyökumppaneista. Tulevaisuutta ehtii miettimään sittenkin, kun tiedämme enemmän.

Mukavaa syksyä!

PROVINSSI 2026

Meidän läheis- ja vapaaehtoistyön kehittämishankkeemme osallistui ensimmäisen kerran Provinssiin heti ensimmäisenä hankekesänä vuonna 2023. Hanke ehti olla siis tapahtumassa mukana kolmena kesänä. Ajatus jatkosta jäi kuitenkin elämään hankkeen päättymisen jälkeen ja näin ollen päädyimme Provinssiin mukaan jälleen tänä kesänä. Valmistautumista hankaloitti se, ettei meistä oikein kukaan ollut aiemmin ollut tapahtumassa mukana, mutta niin vain selvittiin.

Aiempiin vuosiin verrattuna tänä vuonna meillä oli yhdistyksellä paikka teltassa, joka olisi säältä suojassa. Vesisade ei haittaisi niin paljoa, mitä se teki, kun piste oli nurmikolla ilman katosta. Pitkään mietimme, että kumpi olisi parempi tapa kohdata festarikansaa, mutta päädyimme kokeilemaan telttaa. Teltassa oli tarjolla pientä purtavaa. Lisäksi pisteellämme oli mahdollisuus maalata ”miltä päihderiippuvuus tuntuu / näyttää” tai vaihtoehtoisesti ”miltä Provinssi tuntuu”. Kolmen päivän aikana saimme ripustaa narulle yli sata erilaista teosta kummastakin aiheesta. Osasta teoksista oli aistittavissa ahdistus, epätoivo ja päihdemaailman raadollisuus. Teokset olivat puhuttelevia. Kiitos kaikille taiteilijoille heittäytymisestä tehtävään.

> "Monen meistä lähipiiriin kuuluu henkilöitä, joiden päihteidenkäytöstä olemme huolissamme."

Maalauksen lisäksi pisteellä sai kirjoittaa meille huolensa ja jättää ne laatikkoon hävitettäväksi. Huolien kirjoittaminen paperille ja niiden hylkääminen laatikkoon toivottavasti toi edes hetkellistä kevennystä omaan mieleen. Huolet hävitettiin paperisilppurilla tapahtuman jälkeen. Esitimme kävijöille myös kysymyksen tai väitteen ”Olen huolissani omasta tai läheiseni päihteiden käytöstä”, laita helmi kuppiin kyllä tai ei. Valitettavasti, mutta ei toki yllättäen, kyllä -purkki täyttyi enemmän. Monen meistä lähipiiriin kuuluu henkilöitä, joiden päihteiden käytöstä olemme huolissamme.

Tänä vuonna meillä oli timanttinen tiimi hoitamassa kohtaamisia Provinssissa. Mukana oli KRIS:n aktiiveja sekä läheisiä. Suurimman osan ajasta pisteellä oli sekä omataustainen että läheinen, ajatuksella, että jokaiselle on jotakin. Päivien aikana kävimme monenlaisia keskusteluita, osa pitkiä ja syvällisiä. Joillakin oma elämäntilanne oli kriisiytynyt Provinssin aikana ja keskusteluapu tuli tarpeeseen. Saimme myös kertoa yhdistyksemme toiminnasta. Provinssin aikana kohtasimme yli 200 henkilöä pisteellämme. Kiitos teille kaikille ja ehkä nähdään myös ensi vuonna.

Lopuksi vielä läheisen ajatuksia Provinssin kohtaamisista:

Päihderiippuvaisen läheisenä Provinssissa oleminen oli hetkittäin todella ristiriitaista. Tunteet vaihtelivat todella nopeasti, mutta en sitä huomannut kuin vasta jälkeenpäin miettiessäni. Entinen rentous musiikin ympäröidessä Suomen suvessa oli vaihtunut ihmisten tarkkailuun ja tilanteiden ennakointiin. Läheisryhmässä kolme vuotta aktiivisesti käyneenä tiedän, mitä päihteitä on pinnalla ja miten ne ihmisiin vaikuttaa ja tämä vaikutti olotilaani. Ilokseni huomasin kuitenkin, että myös täysin ilman päihteitä juhlijoita oli jonkin verran ja se loi toivoa.

Keskusteluissa, joita kävin juhlijoiden kanssa, kävi selväksi, että päihdeongelmaa on joskus vaikea havaita ja vielä vaikeampaa sitä on läheisessään hyväksyä. Kuulin monet kerrat “mutta se käy töissä / koulussa”, “ei se oo väkivaltainen”. Tuli mielikuva, että vielä tänäkään päivänä ei hahmoteta miten monin tavoin päihdeongelmat meihin läheisiin vaikuttavat eikä ainoa mittari ole se, pystyykö hoitamaan velvollisuutensa. Tämä huomio nosti surun minussa pintaan, kun mietin, kuinka moni ihminen tyytyy tilanteeseensa ja ajattelee sen olevan jollain tavalla normaalia, ollen samalla hyvin yksin. Monet vaikuttivat hoitavan ja rakastavan läheistään ehjäksi vähätellen ongelmaa jo aiemmin mainituin perustein. Monelle vaikutti tulevan yllätyksenä omakin ajatusmallini siitä, että läheistään ei voi eikä kuulu rakastaa raittiiksi, siihen ei kukaan pysty. Päihderiippuvaisen läheisenä olen huomannut, kuinka tärkeää on pystyä puhumaan asiasta raadollisen rehellisesti saman asian äärellä olevien kanssa. Vertaistuki on korvaamatonta ja voimaannuttavaa <3

KESÄSTÄ SYKSYYN - YHDESSÄ ETEENPÄIN

Kesä on ollut KRIS-Turku ry:ssä muutosten aikaa: hallituksessa on tapahtunut muutoksia, mutta tärkein on pysynyt ennallaan - halu tehdä työtä rikos- ja päihdetaustaisten ihmisten rinnalla ja rakentaa tietä kohti päihteetöntä ja rikoksetonta elämää.

Toimintamme jatkuu edelleen vapaaehtoisvoimin ja omalla rahoituksella. Kohtaamispaikkana Olkkari on jatkanut viikoittain. Kesän aikana lisäsimme toimintaan myös toisen viikoittaisen illan, ja nyt Olkkari on avoinna maanantaisin ja torstaisin klo 18.30–20.30. Näistä torstait ovat olleet hieman hiljaisempia, mutta uskomme syksyn tuovan lisää kävijöitä, sillä esimerkiksi aloittamamme kokkailu makoisine ruokineen on saavuttanut jo legendaarisen maineen! Nöyrä kiitos hyvistä aterioista kuuluu K-Market Nättärille, joka on halunnut tukea toimintaamme lahjoittamalla meille ruoka-aineksia. Yhteistyö on meille arvokasta ja mahdollistaa konkreettisesti yhteisen ruokailun ja kohtaamisen.

Vaikka kaipaamme kipeästi rahoitusta, menemme aktiivisesti eteenpäin. Olemme myös saaneet kiitettävästi uusia ihmisiä mukaan. Toisaalta naisia kaivataan edelleen KRIS-Turku ry:n toimintaan, sillä toivomme, että toiminnassamme on vertaistukea myös rikos- ja päihdetaustaisille naisille. Pohdimmekin uusia tapoja tavoittaa heitä.

Toimintamme tiedottamiseksi meillä on säännölliset infotilaisuudet noin kuuden viikon välein. Olemme käyneet kertomassa KRIS-toiminnasta muun muassa Varhan päihdekuntoutusosastoilla K3 ja K4. Näin kohtaamme ihmiset, jotka voivat hyötyä vertaistuesta ja yhteydestä KRIS-Turkuun.

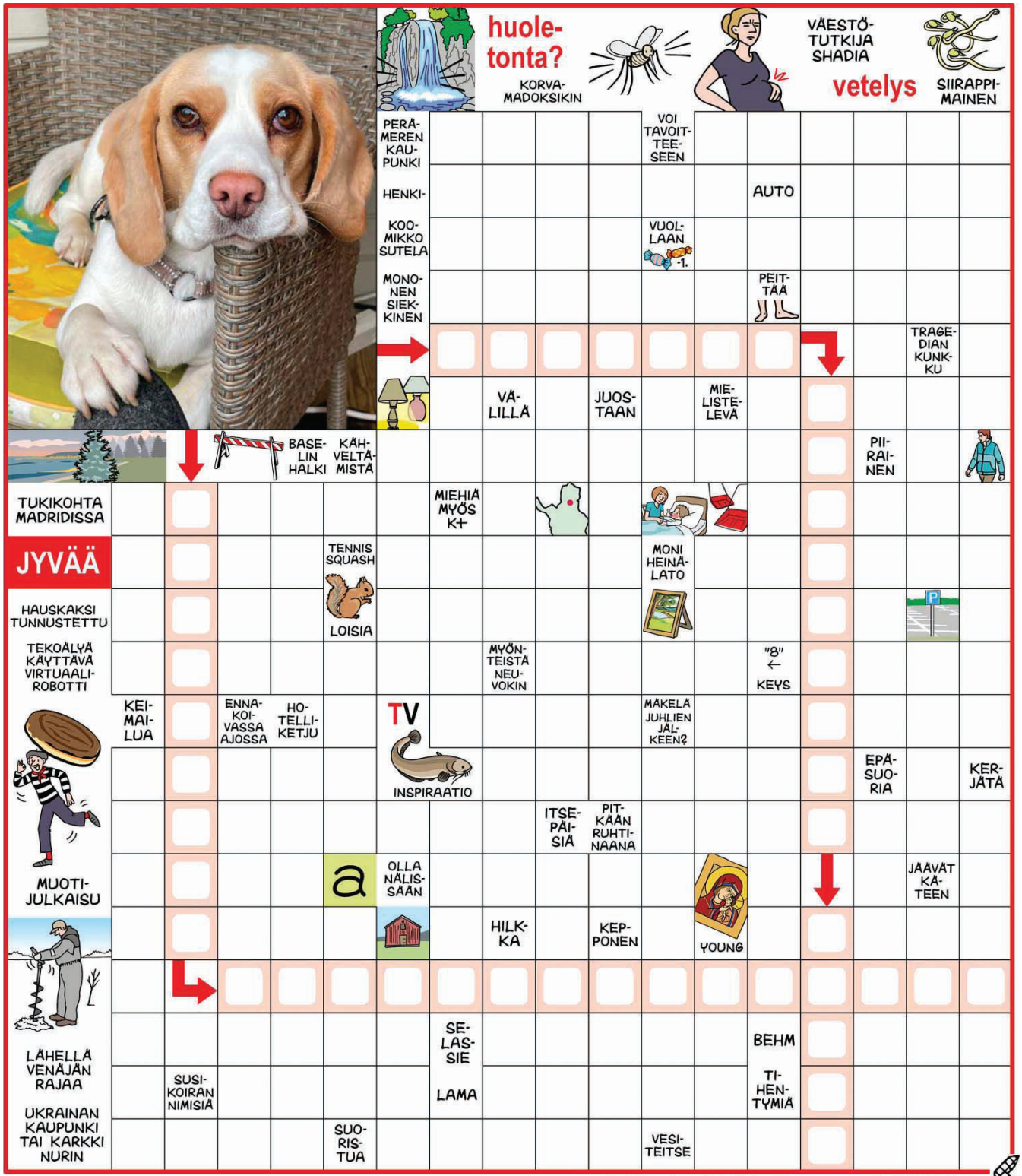

> "Vaikka toimintamme on vielä kasvuvaiheessa, suunta on hyvä."

Kesään on mahtunut mukavaa yhdessäoloa. Kävimme Raumalla tapaamassa Satakunnan KRIS-toimijoita pelaamisen ja saunomisen merkeissä. Osallistuimme myös Tampereen kesäpäiville, joka oli hieno ja voimaannuttava tapahtuma. KRIS-toiminnassa juuri yhteisöllisyys on tärkeää: tarvitsemme keskustelua – vakavaakin –, naurua, hyvää ruokaa, saunaa ja yhteistä tekemistä.

Syksylle on luvassa myös uusia kohtaamisia. Osallistumme Asunnottomien yöhön ja alamme valmistella ensi vuoden Vankimessuja. Vaikka toimintamme on vielä kasvuvaiheessa, suunta on hyvä. Jokainen uusi kävijä, jokainen kohtaaminen ja jokainen ihminen, joka löytää rinnalleen toisen ihmisen ja uskaltaa uskoa muutokseen, on meille tärkeä.

Yhdessä syksyyn,
– KRIS-Turku ry puheenjohtaja, Iiro Eloranta

www.sanaris.fi/ laadinta Erkki Vuokila, toteutus Heli Kärkkäinen

	6							9
						5	8	2
4		3	2	9			6	
3		5	9			7	1	
8		6	1				9	3
	2	1	3					
2			8		1		7	4
7		4	5			8		6

7			4					5
8	6		7					
3			9		2			
			3				8	1
1		9				6	3	2
	4		8	1	6		5	
9	3		2	8	5	7		
5				4	7	1		
4								

	4	9	2			8		
				3	1		6	
	8		4	7	9			
	6	1						
5	3		9					4
8		4	1			3		
		7						
		8	6	2	5		7	
6	5	3				9	2	

			1					
5			4				8	9
9	8	1					4	6
	7			9	3			2
4			7	5			3	
3			2		4	8		
	9			2	8			
6	5			7			2	
	1		3			6		

ISSN 2343-4848

KRIS-SUOMEN KESKUSLIITTO

Toiminanjohtaja
Marko Rajamäki p. 045 6017 658

Järjestösihteeri
Hannele Valkama p. 050 3267 170

KRIS-TAMPERE

p. 050 435 3127
Hatanpään valtatie 34 D 108
FIN - 33100 Tampere

Avoinna
Ma, ti, to, pe klo 10-16, ke klo 10-18

Toiminnanjohtaja
Päivi Peltola p. 045 873 7477

Toimintakeskusvastaava
Minna Kyyhkynen p. 050 365 6788

Vankilatyön koordinaattori
Jesse Kyyhkynen p. 050 476 0046

Perhe- ja läheistyön ohjaaja
Minna Suoniemi p. 050 465 4295

Irti rikollisesta elämäntavasta
Vastaava asiantuntija
Reetta Alenius p. 045 807 0261

Erityisasiantuntija
Pete Nylund p. 044 983 8768

KRIS-KESKI-SUOMI

Asemakatu 11 B, 40100 Jyväskylä
Avoinna ma-pe klo 9-15

Toiminnanjohtaja
Mika Luomansivu p. 041 312 3146

Toimintakeskusvastaava
Jenna Jokilehto p. 041 312 0476

KRIS-SATAKUNTA

Isolinnankatu 28 (käynti Maaherrankadun puolelta), 28100 Pori
Avoinna ma - pe klo 10-16

Toiminnanjohtaja
Minna Wahlman p. 044 989 6944

Toimintakeskusvastaava
Niko Loven p. 044 236 1410

Naistyön koordinaattori
Mari Jylhä p. 041 319 5963

RAUMA

Savilankatu 10, 26100 Rauma
Avoinna ma-pe klo 10-15

Vertaisohjaaja
Matias Rouhiainen p. 045 7830 2706

Facebook: KRIS Satakunta Ry
Instagram: krissatakunta

KRIS-ETELÄ-POHJANMAA

Pultrantie 10
60120 Seinäjoki
Avoinna ma-pe klo 9-15
etela-pohjanmaa@kris.fi
www.kris.fi

Facebook: KRIS-Etelä-Pohjanmaa ry
Instagram: kris_etelapohjanmaa

Toiminnanjohtaja
Sanna Mäntymäki p. 045 843 4273

Toimintakeskusvastaava
Kimmo Lahtinen p. 045 864 3882

Toimintakeskusohjaajat
Toni Perkiö
Jukka Auvinen

KRIS-TURKU

Ratapihankatu 53 C, 3. krs.
Avoinna ma klo 18.30 - 20.30
to klo 18.00 - 20.00

p. 046 659 7421
Thaapala84@gmail.com
iirelo77@gmail.com

KRIS-POHJANMAA-ÖSTERBOTTEN

Hallituksen puheenjohtaja
Jarno Högfors p. 050 490 9403

Instagram:
kris_pohjanmaa_osterbotten_ry

Sähköpostiosoitteet muotoa
etunimi.sukunimi@kris.fi

www.kris.fi

